

Proefexamen 1: Inleiding tot de Economie

November 2019

Dit is een proefexamen van TEW; er staan dus vragen bij die de BIR's niet moeten kennen!

1. Als de productiemogelijkheidscurve van hout en erts een strikt concaaf dalend verloop vertoont, welke uitspraak is dan correct?
 - A. De opportuniteitskosten zijn in elk punt van de productiemogelijkheidscurve hetzelfde.
 - B. De opportuniteitskosten van erts nemen af naarmate meer erts wordt geproduceerd.
 - C. De opportuniteitskosten van erts nemen toe naarmate meer erts wordt geproduceerd.
 - D. Zonder bijkomende informatie kunnen we niets besluiten over het verloop van de opportuniteitskosten.
2. In een economie worden slechts twee soorten goederen (speculaas en letterkoekjes) geproduceerd. Beschouw de productiefunctie van speculaas (x_1) en letterkoekjes (x_2):
 $x_1 = 4l_1^2$ en $x_2 = 2l_2$. Hierin is l_1 de ingezette arbeid voor de productie van speculaas en l_2 de ingezette arbeid voor de productie van letterkoekjes. De totale beschikbare hoeveelheid arbeid is gelijk aan 200 eenheden. Bepaal de vergelijking voor de productiemogelijkheidscurve.
 - A. $x_2 = 200 - 2x_1$
 - B. $x_2 = 400 - x_1^{0.5}$
 - C. $x_2 = 200 - x_1^2$
 - D. $x_2 = 400 - 2x_1$
3. Lees onderstaand artikel.

Verzekeraar gaat lopen met fiscale aftrek rechtsbijstand

(HLN, 1/08/2019)

De nieuwe fiscaal -aftrekbare rechtsbijstandsverzekering is een uitstekende gelegenheid voor de consument om de voorwaarden bij de verschillende verzekeraars te vergelijken. Dat zegt Assuralia in een reactie. Verschillende kranten schreven vandaag dat de nieuwe verzekering zijn doel volledig lijkt te missen omdat in veel gevallen de verzekeraar gaat lopen met fiscale aftrek.

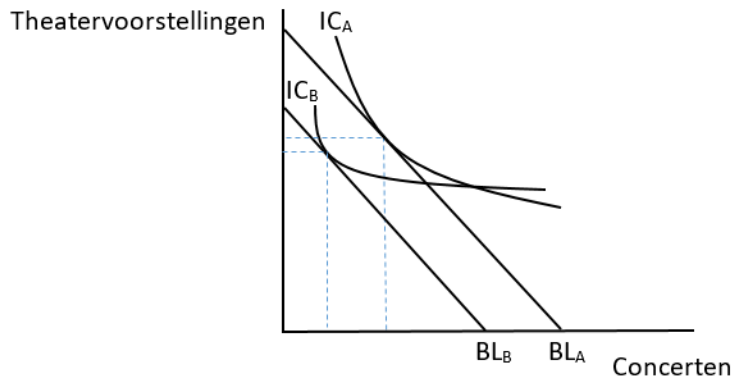
Vanaf 1 september kan wie een rechtsbijstandsverzekering heeft, bij de volgende belastingaangifte een belastingvermindering claimen, en dat voor een maximaal belastingvoordeel van 124 euro. De maatregel van justitieminister Koen Geens (CD&V) moet de rechtsbijstandsverzekering aantrekkelijker maken, maar schiet nu al doel voorbij, schrijven verschillende kranten. De grootste verzekeraar, DAS heeft de prijs van een polis namelijk opgetrokken met 120 euro, waardoor de fiscale aftrek in de zak van de verzekeraar terecht lijkt te komen. Naast DAS past ook Arces, een merk binnen P&V-verzekeringen, zijn polissen aan.

[...]

De overheid kent aan de consumenten een subsidie toe in de vorm van een belastingvermindering. Veronderstel dat het hier gaat om een belastingvermindering (of een subsidie) per consumeerde eenheid. De fiscale aftrek in de zak van de verzekeraar (dus het voordeel voor de producent) is groter naarmate in het oorspronkelijk evenwicht:

- A. ε_p^a klein is en $|\varepsilon_p^v|$ groot is.
 - B. ε_p^a groot is en $|\varepsilon_p^v|$ groot is.
 - C. ε_p^a groot is en $|\varepsilon_p^v|$ klein is.
 - D. We kunnen hier geen eenduidige uitspraak over doen.
4. Ga uit van een lineair dalende vraagcurve voor koffie. Bij een prijs van 2 euro worden er 500 koffies gevraagd. In dat punt bedraagt de prijselasticiteit van de vraag -0,60. De vraagcurve naar koffie wordt weergegeven door volgende vergelijking:
- A. $x_v = -150p + 800$
 - B. $x_v = -0,6p + 500$
 - C. $x_v = -0,6p + 800$
 - D. $x_v = -150p + 200$
5. De vraag- en aanbodcurves op een markt met zuivere mededinging kunnen als volgt worden weergegeven: $x_v = 15 - p$ en $x_a = -15 + 2p$. De overheid geeft een subsidie gelijk aan 7,5 euro per eenheid aan de consumenten. Hoeveel bedraagt de toename van de netto-opbrengst van de producent per eenheid?
- A. 0
 - B. 2,5
 - C. 5
 - D. 7,5
6. Welke bewering in verband met prijselasticiteiten is juist?
- A. De vraagcurve is perfect prijsinelastisch als ze evenwijdig loopt met de hoeveelheidsas.
 - B. De prijselasticiteit van de vraag is de helling van de vraagcurve en dus verschillend in elk punt van een lineaire vraagcurve.
 - C. Voor complementaire goederen is de kruiselingse prijselasticiteit positief.
 - D. Geen van bovenstaande.

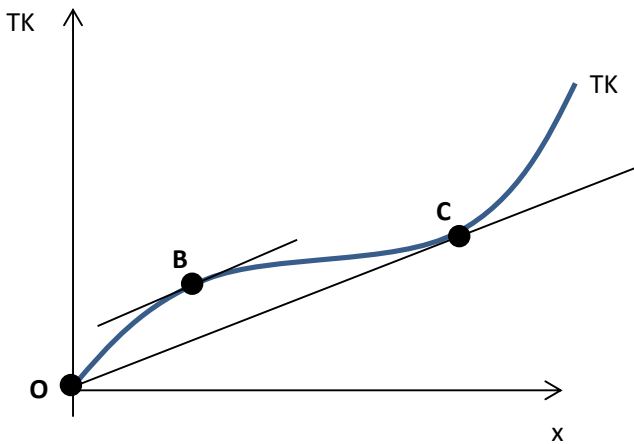
7. De evenwijdige rechten BL_A en BL_B stellen respectievelijk de budgetrechten voor van persoon A en persoon B. De prijs van een concert is voor beide personen hetzelfde en de prijs van een theatervoorstelling is voor beide personen hetzelfde. De convexe curves stellen respectievelijk de indifferentiecurves voor van persoon A en persoon B. Welke uitspraak is juist?

- A. De marginale substitutiegraad van theatervoorstellingen voor concerten ligt hoger voor persoon A dan voor persoon B indien beiden hun optimale bundel van concerten en theatervoorstellingen consumeren.
 - B. In het snijpunt van de indifferentiecurves van A en B hecht persoon A meer belang aan concerten dan persoon B.
 - C. De situatie zoals weergegeven op de figuur kan zich nooit voordoen want indifferentiecurven kunnen elkaar niet raken of snijden.
 - D. Het inkomen van persoon A ligt lager dan het inkomen van persoon B.
8. Een student heeft tijdens de zomer hard gewerkt en beschikt nu over een budget van €1400. Deze nutsmaximaliserende student zal dit budget volledig besteden aan twee diensten: x_1 (skireizen) en x_2 (citytrips). De nutsfunctie van deze student wordt voorgesteld door: $u(x_1, x_2) = x_1 x_2$. Hoeveel keer zal deze student op skireis gaan indien $p_1 = 700$ en $p_2 = 350$ (p_1 =prijs van een skireis; p_2 =prijs van een citytrip)?
- A. 1
 - B. 2
 - C. 3
 - D. Geen van bovenstaande.
9. Beschouw een nutsmaximaliserende consument. Welke uitspraak is fout?
- A. De inkomensconsumptiecurve geeft de verzameling weer van alle optimale goederenbundels bij verschillende inkomens, waarbij de prijzen van goederen ongewijzigd blijven.
 - B. De inkomenselasticiteit van een goed is steeds positief.
 - C. Wanneer het inkomen stijgt, zal de vraag naar een luxegoed meer dan proportioneel stijgen.
 - D. De Engelcurve van een inferieur goed kent een dalend verloop.

10. Een consument heeft volgende nutsfunctie: $u = x_1^2 x_2$. Het totaal budget van de consument bedraagt 300 euro, $p_1 = 4$ en $p_2 = 2$. Welke uitspraak is fout?
- A. In de optimale goederenbundel zal de consument evenveel consumeren van goed 1 als van goed 2.
 - B. Als de consument zijn nut maximaliseert, zal hij 50 eenheden van goed 1 consumeren.
 - C. Het marginaal nut van beide goederen verloopt dalend.
 - D. In het optimum bedraagt het totale nut van de consument 125 000.
11. Een bedrijf produceert volgens de Cobb-Douglasproductiefunctie $x(l, k) = 2l^{1/2}k^{1/3}$. De prijs van arbeid is gelijk aan 5 euro per eenheid en de prijs van kapitaal is gelijk aan 2 euro per eenheid. Wat is de vergelijking van het expansiepad voor deze kostenminimaliserende producent?
- A. $k = \frac{5}{3}l$
 - B. $k = l$
 - C. $k = \frac{5}{2}l$
 - D. Geen van bovenstaande
12. Welk verband tussen de verschillende productie- en kostenconcepten op korte termijn is fout (in de veronderstelling dat de input kapitaal vastligt en dat er positieve vaste kosten zijn)?
- A. $GFK = \frac{w}{MP_l}$
 - B. $MK = \frac{w}{MP_l}$
 - C. $MK = \frac{d(wl)}{dx}$
 - D. $GVK = \frac{w}{GP_l}$
13. Beschouw de productiefunctie: $x(l, k) = 5l^{1/2}k$. De prijs van kapitaal bedraagt 2 euro per eenheid, de prijs van arbeid bedraagt 3 euro per eenheid. Bepaal de lange termijn kostenfunctie van de producent (in functie van output x).
- A. $TK_{LT} = \left(\frac{x}{15}\right)^{2/3}$
 - B. $TK_{LT} = \frac{3}{2}x$
 - C. $TK_{LT} = \frac{x}{5}$
 - D. $TK_{LT} = 9 \left(\frac{x}{15}\right)^{2/3}$

14. Op onderstaande grafiek is een totale kostencurve (TK) op lange termijn getekend. Welke uitspraak is juist op basis van deze grafiek?

- A. Tussen punt 0 en C stijgen de gemiddelde kosten.
 - B. Tussen punt 0 en C is er sprake van schaalnadelen.
 - C. In punt C is de marginale kost gelijk aan de gemiddelde kost.
 - D. Vanaf punt C dalen de marginale kosten.
15. De totale kostenfunctie van een elektriciteitsproducent wordt gegeven door: $TK(x) = 0,5x^2$. Stel dat deze producent de enige aanbieder is op een markt met vraagcurve $x_v = 16 - 2p$. In het optimum van deze winstmaximaliserende monopolist geldt:
- A. $x = 6$
 - B. $TK = 10$
 - C. $TO = 24$
 - D. $\pi = -16$
16. Veronderstel een markt met zuivere mededinging, met een lineaire marktvraag- en aanbodcurve en met 100 identieke producenten. De totale kosten van een individuele winstmaximaliserende producent kunnen voorgesteld worden door $TK = x^2 + 25$. Welke hoeveelheid wordt er op de markt verhandeld indien de marktvraag wordt gegeven door $x_v = 550 - 5p$?
- A. $x = 5$
 - B. $x = 10$
 - C. $x = 50$
 - D. $x = 500$

17. Wetende dat $MO(x) = \frac{dTO(x)}{dx} = \frac{d[p(x) \cdot x]}{dx}$ kunnen we voor een winstmaximaliserende monopolist aantonen dat:

- A. $\frac{p(x) - MK(x)}{p(x)} = -\frac{1}{\varepsilon_v^p}$
- B. $\frac{MK(x) - p(x)}{MK(x)} = -\frac{1}{\varepsilon_v^p}$
- C. $\frac{p(x) - MK(x)}{p(x)} = \frac{1}{\varepsilon_v^p}$
- D. $\frac{p(x) - MK(x)}{MK(x)} = \frac{1}{\varepsilon_v^p}$

18. Veronderstel dat atleet A en atleet B gelijke vaardigheden hebben en strijden voor een prijs van 10 000 euro. Elke atleet zal individueel en simultaan beslissen of hij doping zal gebruiken of niet. Indien beide atleten doping gebruiken of niet gebruiken, wordt de prijs gelijk verdeeld tussen beide atleten. Echter, indien slechts één van de twee atleten doping gebruikt, zal de atleet die doping gebruikt de volledige prijs van 10000 euro ontvangen. We veronderstellen dat doping geen invloed heeft op de gezondheid en dat er geen dopingcontrole wordt uitgevoerd na de wedstrijd. Onderstaande matrix toont de mogelijke winsten voor de atleten afhankelijk van hun beslissingen.

		Atleet B	
		Doping	Geen doping
Atleet A	Doping	A: 5000 euro; B: 5000 euro	A: 10 000 euro; B: 0 euro
	Geen doping	A: 0 euro; B: 10 000 euro	A: 5000 euro; B: 5000 euro

Bepaal het Nash-evenwicht.

- A. (A: doping gebruiken; B: geen doping gebruiken)
- B. (A: geen doping gebruiken; B: geen doping gebruiken)
- C. (A: doping gebruiken; B: doping gebruiken)
- D. Er is geen Nash-evenwicht.

19. Welke uitspraak is fout?

- A. Bij negatieve externe effecten liggen de totale maatschappelijke kosten hoger dan de private productiekosten aan de productiezijde.
- B. Bij positieve externe effecten liggen de totale maatschappelijke baten hoger dan de private baten aan de consumptiezijde.
- C. Bij negatieve externe effecten wordt er vanuit sociaal standpunt door de private markt te veel van het goed geproduceerd.
- D. Bij positieve externe effecten wordt er vanuit sociaal standpunt door de private markt te veel van het goed geproduceerd.

20. Beschouw een markt met zuivere mededinging. Marktvraag en marktaanbod worden als volgt voorgesteld: $x_v = 100 - 5p$ en $x_a = -20 + 3p$. De overheid legt een quotum op van 20 eenheden. Hoeveel bedraagt het welvaartsverlies dat ontstaat door het opleggen van het quotum? (Je mag in je berekeningen afronden tot op 2 cijfers na de komma).

- A. 0 euro
- B. 6,68 euro
- C. 13,33 euro
- D. 15 euro

Proefexamen 2: Inleiding tot de Economie

December 2019

1. Gegeven de volgende data (de gegeven bbp-deflator werd berekend als de prijsindex van Paassche):

	Nominaal bbp	bbp-deflator
2017	3000	100
2018	3200	102

Hoeveel bedroeg het reële bbp in 2018? (Indien nodig, rond dan af tot op twee cijfers na de komma).

- A. 3200
- B. 3137,25
- C. 3112,45
- D. 3060

2. Lees onderstaand artikel uit De Standaard.

Inflatie duikt naar 0,80 procent

De stijging van de consumptieprijzen, de inflatie, is deze maand gezakt tot beneden de grens van 1 procent.

Daarmee ligt de Belgische inflatie op het laagste niveau sinds augustus 2015. Vorige maand lag de prijzenindex nog op 1,26 procent.

De duik van het maandelijkse inflatiecijfer is het gevolg van een hele reeks van prijsdalingen: op vliegtuigtickets (-12,9 procent tegenover augustus), hotelkamers, vakantiedorpen en campings, brood en granen, zuivelproducten, vlees, producten voor lichaamsverzorging, suikerwaren, pakketreizen in België, alcoholische dranken, oliën en vetten.

[...]

Bron: De Standaard, 27/09/2019

Welke uitspraak i.v.m. inflatie is correct?

- A. Het groeipercentage van het nominale bbp van augustus (t.o.v. de maand juli) zal kleiner zijn dan dat van het reële bbp.
- B. Indien de nominale lonen zich aanpassen aan de (beperkte) stijging van het algemene prijspeil, verschuift het aggregatieve aanbod op korte termijn naar beneden.
- C. Door de duik van het maandelijkse inflatiecijfer kunnen we zeggen dat er in de maand augustus sprake was van deflatie.
- D. Geen van bovenstaande is correct.

3. Vertrek van een globaal evenwicht op zowel de goederenmarkt als de geldmarkt en een constant prijspeil. De IS- en LM-curve kennen een normaal verloop. De overheid wenst het nationaal inkomen te verhogen zonder de intrest te beïnvloeden. Dit kan men bereiken door:
- A. een toename van de overheidsbestedingen samen met een toename van het geldaanbod.
 - B. een toename van de netto-belastingen samen met een toename van het geldaanbod.
 - C. een afname van de netto-belastingen samen met een afname van het geldaanbod.
 - D. een afname van de overheidsbestedingen samen met een toename van het geldaanbod.
4. Welke uitspraak is fout?
- A. Toename van de arbeidsinzet leidt volgens de neoklassieke groeitheorie tot een permanente verhoging van de productie, terwijl de productie per capita constant blijft.
 - B. Volgens de nieuwe groeitheorie verloopt het marginaal product van kapitaal altijd constant.
 - C. Volgens het Solow-groeimodel is er geen economische groei mogelijk op korte termijn.
 - D. De nieuwe groeitheorie beschouwt instituties als de fundamentele oorzaak van het bestaan van groeiverschillen tussen landen.
5. Welke stelling is juist? Het Stabiliteits- en Groeipact (SGP):
- A. stelt dat de overheidsschuld van een EMU-lidstaat niet groter mag zijn dan 60% van het bbp.
 - B. stelt dat EMU-lidstaten die geen jaarlijkse reële economische groei van minstens 3% behalen een sanctie kunnen krijgen.
 - C. stelt dat het de begroting van een EMU-lidstaat steeds in evenwicht moet zijn.
 - D. Geen van bovenstaande.
6. De aggregatieve vraagcurve verloopt dalend omdat:
- A. een stijging in het prijspeil leidt tot een daling in het reëel vermogen van de gezinnen en bijgevolg tot een daling in consumptie.
 - B. een stijging in het prijspeil leidt tot een daling in de reële lonen en bijgevolg tot een daling in de productiekosten van de bedrijven.
 - C. een daling in het binnenlands prijspeil leidt tot een verbetering van de internationale concurrentiepositie en bijgevolg tot een daling in de netto-export.
 - D. Geen van bovenstaande verklaringen is correct.
7. Veronderstel een gesloten economie zonder overheid. De marginale spaarquote is gelijk aan 0,5 en het autonome sparen is gelijk aan -50. De investeringen bedragen 100. Welke uitspraak is juist?
- A. In het evenwicht is de consumptie gelijk aan 100.
 - B. Indien de investeringen stijgen tot 110, zal het evenwichtsinkomen met 30 toenemen.
 - C. De investeringsmultiplicator is gelijk aan 1.
 - D. Alle bovenstaande antwoorden zijn fout.

8. In een economie worden volgende gegevens opgemeten (Y in x1000 miljard euro):
 $AV: Y=2-P$
 $AA_{KT}: Y=1+P$
 De economie bevindt zich oorspronkelijk in een lange termijnevenwicht. Door een stijging van de overheidsbestedingen stijgt de aggregatieve vraag tot $AV': Y=3-P$. Welke uitspraak is fout?
- In het oorspronkelijk evenwicht bedraagt het prijsniveau 0,5.
 - Door de vraagschok zal het prijsniveau op korte termijn stijgen tot 1.
 - Op lange termijn zal het algemene prijsniveau nog verder toenemen tot 2.
 - Het natuurlijk outputniveau is zowel voor als na de vraagschok gelijk aan 1,5.
9. Ga uit van de consumptie- en spaarfunctie (met $0 < c < 1$) in een gesloten economie zonder overheid. De autonome consumptie is strikt positief. Welke uitspraak is fout?
- De gemiddelde consumptiequote is groter dan de marginale consumptiequote.
 - De gemiddelde consumptie- en de gemiddelde spaarquote sommeren samen tot 1.
 - De gemiddelde spaarquote daalt wanneer het inkomen stijgt.
 - De gemiddelde spaarquote is kleiner dan de marginale spaarquote.
10. Welke stelling is fout?
- De Lorenz-curve plot het cumulatief aandeel van de bevolking t.o.v. het cumulatief aandeel van het nationale inkomen.
 - Een goed kan zowel finaal als intermediair zijn, naargelang het binnen de beschouwde periode al dan niet opgaat in een volgende productiefase.
 - De hoeveelheidsindex van Laspeyres wordt berekend door het reële bbp uit jaar t te delen door het nominale bbp uit het basisjaar (x100).
 - De bbp-deflator meet de gemiddelde evolutie van de reële productie van alle finale goederen en diensten die een land voortbrengt.
11. Een gesloten economie zonder overheid en met constant prijspeil is in evenwicht als:
- de werkloosheidsgraad = 0.
 - het sparen gelijk is aan de ex-post investeringen.
 - het sparen gelijk is aan de consumptie.
 - Geen van bovenstaande.
12. In een gesloten economie met overheid is de consumptiefunctie: $C = 200 + 0,4Y_d$ en de belastingfunctie: $T = 200 + 0,3Y$. De overheidsbestedingen en de ex-ante investeringen zijn respectievelijk gelijk aan 100 en 140. Het natuurlijke outputniveau bedraagt 600. Hoeveel bedraagt de outputkloof?
- 10%
 - 20%
 - 16,67%
 - Geen van bovenstaande.

13. In een open economie met overheid en constant prijspeil wordt de consumptiefunctie weergegeven door: $C = 300 + 0,75Y_d$, de ex-ante investeringen bedragen 200, de export bedraagt 175, de overheidsbestedingen bedragen 950, de volledig autonome belastingen bedragen 100 en de importfunctie wordt weergegeven door $Z = 0,25Y$. Welke uitspraak is fout?

- A. Het evenwichtsinkomen = 3100.
- B. Het sparen in het evenwicht = 450.
- C. De investeringsmultiplicator = 2
- D. De netto-export in het evenwicht = 425

14. Lees onderstaand artikel.

ECB haalt zwaar geschut boven en verlaagt depositorente: wat betekent dat voor uw spaarboek en lening?

[...]

•

De Europese Centrale Bank verlaagt de depositorente van -0,4 naar -0,5 procent. Dat is de rente die gewone banken moeten betalen als ze hun overtollig geld bij de ECB stallen. [...]

Tegelijk pompt de ECB opnieuw extra geld in de economie. Ze gaat opnieuw obligaties opkopen om de marktrente nog wat lager te duwen. Daardoor kunnen gezinnen en bedrijven nog goedkoper lenen, wat de economie moet vooruithelpen. Het gaat om een bedrag van 20 miljard euro per maand vanaf november.

Maar wat betekent dat nu? "De meeste spaarrekeningen van de meeste banken in ons land passen al de wettelijke minimumrente van 0,11 procent toe", vertelt VRT NWS-expert Steven Rombaut. "Dus die kan niet meer zakken. Maar er zijn wel internetspaarrekeningen met wat hogere rentevoeten. En die zullen misschien wat in de interesten moeten snijden. Ook wat sparen op langere termijn betreft, denk aan termijnrekeningen en kasbons, ook die rentevoeten zullen wellicht zakken. Lenen, bijvoorbeeld voor een huis, zal nog lange tijd heel goedkoop blijven."

[...]

"Tegelijk pompt de ECB opnieuw extra geld in de economie, net zoals ze dat de voorbije jaren gedaan heeft. Volgens voorzitter Mario Draghi vertraagt de economie meer dan verwacht. En handelsspanningen kunnen de situatie nog verslechteren, zegt hij."

[...]

Bron: VRT, 12 september 2019

De ECB zal opnieuw obligaties opkopen om de intrestvoet te laten dalen. Dit zal als gevolg hebben dat:

- A. de LM-curve naar rechts verschuift en de AV-curve naar links verschuift.
- B. de IS-curve naar links verschuift en de AV-curve naar links verschuift.
- C. de LM-curve naar rechts verschuift en de AV-curve naar rechts verschuift.
- D. de IS-curve naar rechts verschuift en de AV-curve naar rechts verschuift.

15. Een stijging in de investeringen heeft het grootste effect op de evenwichtsooutput in een:

- A. gesloten economie zonder overheid.
- B. gesloten economie met overheid en lineaire belastingen.
- C. open economie met overheid en autonome belastingen.
- D. open economie met overheid en met lineaire belastingen.

16. Welk van volgende items wordt niet opgenomen in het bruto nationaal product (bnp) van België?

- A. De export van Belgische treinstellen naar Venezuela.
- B. De wedde van de Vlaamse minister van Onderwijs en vorming.
- C. De waarde van de eieren die je 's morgens in je kippenhok verzamelt en zelf een omeletje mee bakt.
- D. De waarde van een nieuw schoolgebouw in de gemeente Asse.

17. In een economie is er 3000 euro basisgeld in omloop. Verder is uit onderzoek gebleken dat de chartale geldvoorkeurcoëfficiënt van het publiek 0,3 bedraagt en de reservecoëfficiënt van de banken is 0,2. Welke uitspraak is fout?

- A. De geldbasismultiplicator bedraagt 2,6.
- B. De bankreserves bedragen 1200 euro.
- C. De chartale geldhoeveelheid bedraagt 4800 euro.
- D. De deposito's bedragen 6000 euro.

18. Ga uit van het Solow-groeimodel. In dit model neemt de kapitaalvoorraad toe wanneer:

- A. $S < I$
- B. $S < \delta K$
- C. $I > 0$
- D. $\delta K < sY$

19. In een gesloten economie met overheid met autonome belastingen, autonome overheidsbestedingen, autonome investeringen en constant prijspeil, stijgt de helling van de aggregatieve vraag (naar finale economische goederen en diensten) wanneer:

- A. de autonome consumptie toeneemt.
- B. de marginale spaarquote afneemt.
- C. de nettobelastingen verminderd worden.
- D. Geen van bovenstaande.

20. Bij een stijging in de concurrentie op de outputmarkt zal op de arbeidsmarkt op korte termijn:
- A. de prijszettingcurve naar onder verschuiven.
 - B. het reële loon dalen.
 - C. de loononderhandelingscurve naar boven verschuiven.
 - D. de natuurlijk werkloosheid dalen.